

Győrffy Béla (Kemenesmagasi, 1928. január 14. – Martonvásár, 2002. május 8.) Széchenyi-díjas agrármérnök, növénynevelő, kutatóprofesszor, egyetemi tanár, az MTA Mezőgazdasági Kutatóintézetének igazgatója, a Magyar Tudományos Akadémia tagja (levelező 1987. május 08., rendes 1993. május 10.)

Életpályája:

Budapesten, a József Nádor Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetemen, majd annak jogutódjában, a Magyar Agrártudományi Egyetem Mezőgazdaságtudományi Karán szerzett mezőgazdasági mérnöki oklevelet 1949-ben. Egyik alapítója – majd igazgatója lett az első agrár szakkollégiumnak, az Áchim András kollégiumnak. Lelkesen működött közre a száz, érettségi nélküli, tehetséges parasztfiatalt egyetemi felvételre előkészítő, bentlakásos Somogyi Imre Kollégium létrehozásában, fenntartásában és a parasztfiatalok tanításában.

Pályafutása:

Az agrárpolitikai tanszék tanársegédjeként 1948-1949 között Nagy Imre mellett dolgozott. 1949 őszétől a moszkvai Tyimirjavez Mezőgazdasági Akadémia ösztöndíjasa lett, s 1953-ban kandidált. Ez évben került Martonvásárra, az MTA Mezőgazdasági Kutatóintézetébe, ahol Surányi akadémikus irányításával folytatta kettőstermesztési kísérleteit, 1957-ig tudományos igazgatóhelyettesi minőségben. 1954-től két irányban foglalkozott a **kukoricával**: egyrészt a talajtermékenység vonatkozásában, másrészt a kukoricatermesztés-technológia fejlesztése kapcsán. A talajművelés és a talajtermékenység általános kérdéseire kívánt választ kapni a tartamkísérletekben, s a vetésforgó, a monokultúra, a trágyázás és a talajművelés rendszerének összefüggéseit is behatóan tanulmányozta. Kutatásaiban nagy gondot fordított a **kukoricahibridek reakcióinak, a genotípus és a környezet, valamint a genotípus és a technológia kölcsönhatásainak vizsgálatára**. 1957-ben tudományos munkatárs lett, majd ugyanebben az évben főmunkatárssá léptették elő, s e munkakörben dolgozott 1960-ig, amikor tudományos tanácsadói beosztásba került. Munkatársával, elsősorban Szabó J. Lászlóval szabadföldi kisparcellás kísérletekben az 1960-as évek közepétől több száz herbicid (gyomirtó szer), illetve herbicid-kombináció hatását tanulmányozták. **Több hazai és nemzetközi szabadalom fűződik nevéhez**. 1987-ben a Magyar Tudományos Akadémia levelező taggá választotta. Székfoglalója *Vetésforgó, talajtermékenység, kemizáció és a földművelés rendszere*, 1993-ban pedig, rendes taggá választásakor *Kemizáció és szerves gazdálkodás a martonvásári tartamkísérletek tükrében* címmel hangzott el.

A szőlőtermesztés és a borászat életmódjának szerves részévé vált. A másik szenvedélye a **juhtenyésztés** volt. Különleges fajtákat gyűjtött, szaporított, de mind között legkedvesebb volt számára a racka.

Munkássága:

Kutatási területe a növénytermesztési rendszerek összehasonlító értékelése és a kukoricatermesztés technológiája, a genotípus és a környezet interakcióinak feltárása

volt. Nevéhez fűződik a hibridkukorica-termesztés (**három kukoricahibridet szabadalmaztatott**) és a kukorica modern termesztési technológiájának bevezetése, az országos műtrágyázási program elindítása, az OTK kísérletek létrehozása, a fenntartható növénytermesztés kutatási témáinak elindítása, s legutolsó kezdeményezése, a precíziós növénytermesztés kutatási programja, ami nem más, mint a termőhely heterogenitásához, a termőhelyi adottságokhoz és a növény-talaj kölcsönhatásokhoz történő alkalmazkodás. Az ország legrégebbi, korszerű, ismétléses tartamkísérleteit 1959-1961 között a tápanyagellátás, a növényállomány, a gyomszabályozás és a vetésváltás tanulmányozására ő állította be Martonvásáron. Ezek azóta is fennmaradtak, és mint élő szabadföldi kísérleti laboratóriumok felbecsülhetetlen az értékük a tudományos kutatásban, az oktatásban, a kutatók képzésében és a szaktanácsadásban. Úttörője volt az integrált gyomszabályozás bevezetésének, számos herbicid és gyomirtási eljárás megalkotásában vett részt, elévülhetetlenek érdemei a kukorica vegyszeres gyomirtásának bevezetésében és a gyomirtási technikák korszerűsítésében.

Főbb díjai:

- Akadémiai Díj (1962)
- Széchenyi-díj (1997) – A magyar növénynevelés és növénytermesztés területén kifejtett nemzetközileg is kiemelkedő kutatási és nagy gyakorlati jelentőségű tevékenységéért. Megosztott díj Bócsa Ivánnal

Főbb művei:

- Kukoricatermesztési kísérletek. 1953-57.,
- Kukoricatermesztési kísérletek 1958-60.,
- Kukoricatermesztési kísérletek 1960-1967.,
- Kukoricatermesztési kísérletek 1968-74. Szerk. I'só I. – Győrffy B. Akadémiai Kiadó.,
- Vetésforgó – vetésváltás – monokultúra. 1975. Agrártudományi Közlemények., Sustainable Agriculture 1993. London-Martonvásár.
- Győrffy Béla: Környezetkultúra, biogazdálkodás, precíziós növénytermesztés; I. Biogazdálkodás; II. Középutas mezőgazdaság; III. Ipari mezőgazdaság; IV. Precíziós mezőgazdaság. In: Ezredforduló, 2000/3. Műhely rovat. Budapest, 2000.